

OECD-FAO Agricultural Outlook 2008-2017

Summary in Finnish

OECD-FAO:n Maatalouskatsaus 2008–2017

Suomenkielinen tiivistelmä

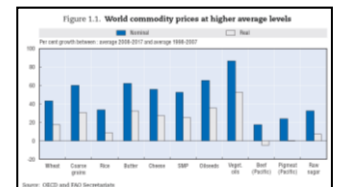
Tämä on vuosittaisen *maatalouskatsauksen* neljästoista vuosikerta, neljäs FAO:n kanssa yhteistyössä laadittu. Katsauksessa arvioidaan maatalousmarkkinoiden tuotannon, kulutuksen, kaupan, arvopaperien ja pääasiassa laukean vyöhykkeen tuotteiden hintojen perusteella näkymiä vuoteen 2017 saakka ulottuvien ennusteiden pohjalta. Ennusteet perustuvat tiettyihin globaaleja makroekonomisia tilanteita koskeviin oletuksiin, väestönkasvuun, kansalliseen maatalous- ja kauppapolitiikkaan, tuotantotekniikkaan ja sääolosuhteisiin. Katsauksessa käsitellään, miten talouden kehittyminen ja hallituspolitiikat vaikuttavat näihin markkinoihin, ja korostetaan joitakin riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka voivat vaikuttaa markkinatuloksiin.

Raportissa käsitellään 39 maata ja 19 aluetta, mukaan lukien kaikki OECD-maat ja useita muita tärkeitä maita, kuten Kiina, Intia, Venäjä, Brasilia ja Argentiina.

TIESITKÖ? POLTTOAINE-ETANOLIN tuotanto **kolminkertaistui** vuosina 2000–2007.

- Lähes kaikkien tässä raportissa käsiteltyjen maataloushyödykkeiden viitehinnat ovat aiemmilla ennätystasoilla tai niiden yläpuolella, ainakin nimellishinnan suhteen. Tämä ei ole kestävä kehityssuunta, ja hinnat laskevat vähitellen joidenkin hiljattaisten nousuja aiheuttaneiden tekijöiden taustalla olevasta tilapäisestä luonteesta johtuen. On kuitenkin syytä uskoa, että nykyään on myös hintoja vahvistavia tekijöitä, jotka pitävät ne aiempaa keskitasoa korkeammalla ja vähentävät pitkäaikaista laskua reaalitylukuina. Onpa kyseessä ohimenevä tai pysyvä muutos, asianmukaisten maatalouden kehittämistä ja köyhiä ja nälkää näkevien tarpeita koskevissa poliittisissa toiminna täytyy huomioida molemmat mahdollisuudet.
- Hintojen dramaattinen nousu vuosien 2005–2006 jälkeen johtuu osittain epäedullisista sääolosuhteista maailman tärkeimmillä viljanviljelyalueilla ja oheisvaikutuksista satoon ja karjaan, jotka kilpailevat samasta maasta. Maailmanlaajuisessa pörssissä pelkästään nämä kehityssuuntaukset olisivat aiheuttaneet vahvoja hintareaktioita. Tilanne ei ole uusi, näin on tapahtunut ennenkin, ja hinnat ovat laskeneet, kun tilanne on palautunut normaalimmaksi, ja tarjonta reagoi tilanteeseen ajan kuluessa. Katsauksessa ei tule ilmi syytä uskoa, että näin ei taas tapahtuisi muutaman vuoden kuluessa.
- Kun hinnat ovat laskeneet nykyisistä huipuistaan, ne kuitenkin pysyvät keskitasoa korkeammalla keskipitkän ajanjakson aikana kauemmin kuin viimevuosikymmenellä. Taustalla olevat voimat, jotka ohjaavat maataloustuotteiden tarjontaa (yleisesti ottaen tuottavuuden tulot), päihittävät lopulta voimat, jotka määrittävät vahvempaa kysyntää, niin ruoan ja rehun kuin teollisuuden kysynnän kohdalla, etenkin biopolttoaineen tuotannossa. Tämän seurauksena hinnat laskevat reaalitylukuina, vaikka eivät mahdollisesti yhtä paljon kuin ennen.
- Tarjonnan puolella katsauksessa odotetaan jatkuvan satojen kasvun olevan tärkeämpää kuin uusien alueiden ottaminen maatalouskäyttöön sadon tuoton määrittelyssä. Hitaasti kasvava maitokarjan ja karjan tuotto tukee myös maidon- ja lihantuotannon kasvua. Katsauksen avainoletus on Yhdysvaltain dollarin lievä vahvistuminen suhteessa muihin valuuttoihin. Niissä maissa, joita tämä muutos koskee, se vahvistaa kotimaanhintojen kannustimia lisätä tuotantoa. Tekijät yhdistyvät globaalin maataloustuotannon kasvun ylläpitämiseksi, vaikka osan sysäyksestä syö tuotantokustannuksia nostavan öljyn korkean hinnan tarjontaa vähentävä vaikutus.
- Kysynnän puolella muuttuvat ruokavaliot, kaupungistuminen, talouden kasvu ja väestön kasvu ohjaavat ruoan ja rehun kysyntää kehitysmaissa. Maailmanlaajuisesti absoluuttisesti tarkasteltuna ruoka ja rehu pysyvät maatalouden suurimpina kysynnän lähteinä.

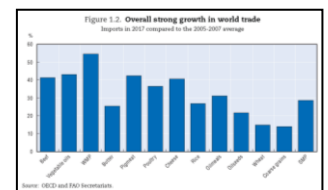
Kuva 1.1. Maailman tuotteiden hinnat keskimääräistä korkeammalla tasolla

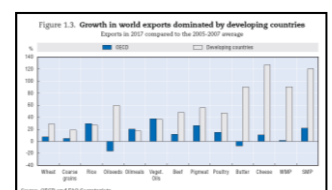
Tämän lisäksi on nykyään myös nopeasti kasvava rehun kysyntä polttoaineeksi ja kasvava bioenergiasektori. Vaikka biopolttoaineen kysyntä on pienempää kuin ruoan ja rehun käytön kasvu, se on suurin uusi kysynnän lähde vuosikymmeniin ja voimakas tekijä maataloustuotteiden hintojen nousun vahvistamisessa.

- Näin ollen katsauksessa ehdotetaan tämän kysynnän ja tarjonnan dynamiikan perusteella, että hyödykkeiden hinnat (nimellisarvon suhteen) ovat viimeisten kymmenen vuoden tasoa keskimääräisesti huomattavasti korkeammalla keskipitkän ajanjakson aikana. Kun keskiarvoa vuosille 2008–2017 verrataan vuosien 1998–2007 keskiarvoon, naudan- ja sianlihan hinta voi olla noin 20 %, raaka- ja valkosokerin hinta noin 30 %, vehnän, maissin ja maitojauheen 40–60 %, voin ja öljykasvien siementen yli 60 % ja kasviöljyjen yli 80 % korkeampi. Tästä korkeammat hintatasot alkavat kuitenkin laskea reaaliarvoina, vaikkakin hitaammin.
- Hinnat voivat olla myös epävakaampia kuin aiemmin: Varastoja ei odoteta täydennettävän merkittävästi katsauksen käsittelemänä ajanjaksona, kysyntä ei ole enää niin herkkä hinnanmuutosten suhteen maataloustuottajan tasolla, kun tuotteen osuus lopullisessa ruokalaskussa laskee ja kun teollisuuden kysyntä kasvaa. Sääolosuhteet ja maataloustuotteiden tarjonta voi muuttua entisestään, kun ilmasto muuttuu. Spekulatiiviset ei-kaupallinen investointivarallisuus tulee tai poistuu maatalouden futuurimarkkinoilta tuottomahdollisuuksien mukaan.
- Yleisesti ottaen maailmanlaajuisen maatalouden keskus muuttuu entisestään pois OECD-maista kehitysmaihin. Sekä kulutus että tuotanto kasvaa nopeammin kehitysmaissa kaikkien tuotteiden kohdalla vehnää lukuun ottamatta. Vuoteen 2017 mennessä näiden maiden odotetaan dominoivan useimpien tuotteiden tuotantoa ja kulutusta, lukuun ottamatta raakaviljaa, juustoa ja maitojauhetta.
- Vastaavia muutoksia tapahtuu myös globaaleissa kauppataivoissa. Tuonti kasvaa eniten kehitysmaissa, ja lisääntyvä määrä tästä kasvusta kuuluu suurille vienneille muista nousevista ja kehitysmaista. Viennin kasvu kehitysmaissa on suurempaa, ja joskus lähes kaikkien tuotteiden kohdalla. Kun OECD-maiden osuus maailman viennistä laskee, nämä maat jatkavat vehnän, raakaviljan, sianlihan ja kaikkien maitotuotteiden vientikaupan dominointia.
- Korkeat hinnat ovat hyviä toisten kannalta ja huonoja toisten kannalta. Ne hyödyttävät useita kaupallisia tuottajia niin kehittyneissä kuin kehitysmaissakin. Useat kehitysmaiden maanviljelijät eivät kuitenkaan ole markkinoiden piirissä, ja saavat vain vähän tai eivät lainkaan hyötyä nykyisistä korkeista hinnoista.

Kuva 1.2. Maailmankaupan kokonaisvaltainen kasvu

Kuva 1.3. Kehitysmaat dominoivat maailman viennin kasvua

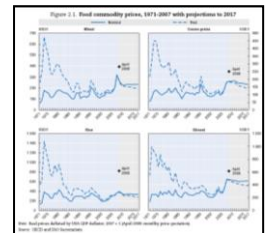

Köyhät, ja erityisesti kaupunkien köyhät, kehitysmaiden ruoan nettotuontimaissa kärsivät enemmän. Monissa matalapalkkamaissa ruokamenot muodostavat keskimäärin 50 % tuloista, ja tämän katsauksen korkeammat hinnat johtavat useampien ihmisten aliravitsemukseen.

- Köyhimpien maiden kohdalla, etenkin ruoan puutteesta kärsiville, ennusteet merkitsevät huomattavasti lisääntyntä alttiutta ja epävarmuutta ruokavaroista aikana, jolloin tavaroiden hinnat ovat korkeat ja hinnat erittäin epävakaita. Tämä korostaa niiden kansallisen tuotantokapasiteetin parantamista koulutukseen ja lisäpalveluihin, tutkimukseen ja kehitykseen ja fyysiseen infrastruktuuriin investoimisen tärkeyttä. Vaikka nämä ovat pitkän aikavälin parannuskeinoja, on tärkeää, että lyhyen aikavälin hyödykekauppa toimii tehokkaasti, jotta saatavilla olevien tuotteiden käyttöä helpotetaan.
- Tässä katsauksessa oletetaan, että maatalous- ja kauppapolitiikat eivät muutu. Maataloustuotteiden ja ruoan hintojen todellinen kehitys riippuu kuitenkin politiikan tulevasta kehityksestä. Humanitaarista apua täytyy lisätä, jotta vähennetään korkeiden hintojen negatiivista vaikutusta erittäin köyhiin. Tämä voidaan tehdä ilman, että sillä on suurta vaikutusta markkinoihin.
- Tällaisia vaikutuksia voi kuitenkin seurata kauppaa rajoittavasta politiikasta, kuten vientiveroista ja taloussaarosta. Lyhyellä aikavälillä ne voivat auttaa kuluttajia kotimarkkinoilla, mutta ne kuormittavat kotimaisia tuottajia ja rajoittavat heidän tuotantonsa reagoimista ja lisäävät globaalien tavaramarkkinoiden epävarmuutta. Samoin maataloustuotteiden kotimaisten tuottajien suojelupyrykimykset rajoittomien avulla kuormittavat kotimaisia kuluttajia. Ne rajoittaisivat myös ulkomaisten tuottajien kasvumahdollisuuksia ja paljon kaivattua maailmanlaajuista maatalouden tuotannon kasvua.
- Poliittinen tuki ja öljyn hinnan kehitys vaikuttavat voimakkaasti maatalouden rehun tulevan kysynnän kehittymiseen biopolttoaineen kannalta. Myös muutoksilla jommassakummassa tai uusilla teknologisilla saavutuksilla on suuri vaikutus maataloustuotteiden maailmanhintoihin ja saatavuudesta ravinnoksi ja rehuksi.
- Lopuksi: Pitkällä aikavälillä maataloustuotanto kohtaa entistä enemmän epävarmuutta ja rajoituksia uuden maatalouskäyttöön otettavan maan määrän suhteen. Julkiset ja yksityiset investoinnit innovaatioihin ja maatalouden tuottavuuden lisäämiseen, etenkin kehitysmaissa, parantaisivat tarjontanäkymiä suuresti auttamalla laajentamaan tuotantoa ja vähentämällä toistuvia tuotteiden hintahuippuja.

Figure 2.1. Ruoan hinnat, 1971–2007 ja ennusteet vuoteen 2017 asti, USD per tonni

Huom: todelliset hinnat deflaoitu USA GDP - deflaattorilla 2007 = 1.

Julkaisu on luettavissa kokonaisuudessaan osoitteessa www.agri-outlook.org

Tämä tiivistelmä sisältää **StatLinks**-linkkejä. StatLinks on palvelu, joka avaa painetun sivun ExcelTM-tiedostot.

© OECD/FAO 2008

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop/

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate
Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Vieraile osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights/